

Qorti tal-Appell Kriminali
Onor. Imhallef Dr. Edwina Grima LL.D.

Appell Nru: 103 / 2017

Il-Pulizja

Vs

Carlo Galea

Illum 28 ta' Gunju, 2017,

Il-Qorti,

Rat l-akkuzi dedotti kontra l-appellant Carlo Galea detenur tal-karta tal-identita Maltija bin-numru 325250 M, akkuzat quddiem il-Qorti tal-Magistrati (Malta) bhala Qorti ta' Gudikatura Kriminali talli:

Fil-25 ta' Awwissu, 2016 u fiz-zmien ta' qabel gewwa l-fond Vela Vista Block A, Triq il-Bahhara, San Pawl il-Bahar:

1. Bhala sid u / jew amministratur tal-imsemmija binja bla hsieb li jisraq jew jaghmel hsara kontra l-ligi, izda biss sabiex jezercita jedd li jippretendi li ghandu, gieghel bl-awtorita` tieghu nnifsu lil John Zammit, Alfred Vella, Edwin Cassar, Rita Monica Schembri, Carmel Scicluna, Claudio Cardona, Christian Ransley, Rudolph Mifsud Saydon, Jacqueline Clough ihallsu dejn jew fixkilhom fil-pussess ta' hwejjighom jew hatt bini, jew kiser il-mixi tal-ilma, jew b' xi mod iehor

kontra l-ligi, indahal fi hwejjeg John Zammit, Alfred Vella, Edwin Cassar, Rita Monica Schembri, Carmel Scicluna, Claudio Cardona, Christian Ransley, Rudolph Mifsud Saydon, Jacqueline Clough.

Il-Qorti giet gentilment mitluba sabiex f' kaz ta' htija ai termini tal-Art 377 (3) tal-Kap 9 tordna t-tnehhija ta' kull disordni jew inkonvenjent li bih ikun sar ir-reat, jew li tordna lill-akkuzat sabiex tikkonforma ruhu mal-ligi fiz-zmien moghti lilu taht dik il-penali li joghghobha timponi l-Qorti fin-nuqqas.

Rat is-sentenza tal-Qorti tal-Magistrati (Malta) bhala Qorti ta' Gudikatura Kriminali, tat-2 ta' Marzu, 2017, fejn il-Qorti wara li rat l-artikolu 85 tal-Kodici Kriminali iddikjarat lill-imputat Carol Galea hati, qua sid tal-partijiet komuni, tal-imputazzjoni dedotta fil-konfront tieghu u ikkundannatu ghall-hlas ta' multa ta' mitejn u hamsin ewro (€250).

Il-Qorti ordnat lil Carlo Galea sabiex, ai termini tal-artikolu 377 tal-Kodici Kriminali, fi zmien jumejn (2) jaghti cavetta tal-lift in kwistjoni, u cioe` dak f' Vela Vista Block A, Triq il-Bahhara, San Pawl il-Bahar, lil kull kwerelant taht penali ta' tlieta u ghoxrin ewro (€23) kuljum ghal kull gurnata ta' ritard.

Rat ir-rikors tal-appell tal-appellant Carlo Galea, pprezentat fir-registru ta' din il-Qorti fid-9 ta' Marzu, 2017, fejn talab lil din l-Onorabbli Qorti joghghobha tirrevoka s-sentenza tal-Qorti tal-Magistrati (Malta) bhala Qorti ta' Gudikatura Kriminali per Magistrat Dr Charmaine Galea LL.D tat-2 ta' Marzu, 2017 billi tirrevokaha in kwantu sabitu hati ta' l-akkuza kif migjuba kontrih u konsegwentament tilliberah minn kull piena u htija skond il-ligi, u f' kaz li din l-Onorabbli Qorti, jogghobha tikkonferma s-sentenza appellate, l-esponenti jitlob li tigi mposta piena aktar ekwa u gusta ghal kaz odjern.

Rat l-atti u d-dokumenti kollha.

Rat il-fedina penali aggornata tal-appellant esebita mill-prosekuzzjoni fuq ordni tal-Qorti.

Rat illi l-aggravji huma cari u manifesti u jikkonsistu fis-segwenti:

1. Illi l-Ewwel Qorti ibazat id-decizjoni taghha fuq il-fatt li l-imputat waqqaf l-uzu tal-lift lil partijiet civili fil-kawza, meta mill-provi irrizulta b' mod car kristallin li ma kienx hu li ghamel dan izda kien l-amministratur Mario Micallef. Illi dan il-punt huwa il-qofol tal-kawza stante li l-imputat qatt u qatt ma ta ordni, jew inkariga, jew talab, jew huwa stess minn jeddu mar u waqqaf il-lift. Dan il-fatt huwa ammess mill-partijiet civili fil-kawza. Fil-kawza, l-akkuza saret fil-konfront ta' l-imputat bhala sid / amministratur wara li saret korrezzjoni f' dan is-sens.
2. Illi wara li dan il-lift gie mitfi mill-amministratur Mario Micallef fuq struzzjoni ta' diversi inginiera fost ohrajn l-Ing. Raymond Spiteri, l-imputat minn jeddu meta ma kienx obbligat li jaghamel dan, ghamel ix-xogholijiet ta' riprazzjoni fil-lift. Il-mudell li ghamel kien wiehed li jiehu cavetta. Il-parte civile qed tippretendi li taghamel uzu ta' dan il-lift minghajr ma jhallsu sehemhom;
3. Illi kuntrarjament ghal dak li gie sottomess, l-imputat ma fixkel lil ebda persuna milli taghamel uzu peress li huma jistghu jaghzlu li juzaw il-lift billi jhallsu sehemhom;
4. Illi s-sentenza moghtija mill-Ewwel Onorabbli Qorti kienet wahda eccessiva u sproporzjonata. Konsapevoli mill-insenjament ta' Cesare Beccaria:¹

“... che il fine delle pene non e di tormentare ed affiggere un essere sensibili, ne di disfare un delitto gia commesso...,”

l-appellant jixtieq li bl-akbar umilta jissottometti li l-piena inflitta kienet eccessiva.

Ikkunsidrat,

¹ ‘Dei Delitti e Delle Pene’ Livorno, 1833, pp. 59-60.

Illi l-lanzanza ewlenija imressqa mill-appellanti hija marbuta mal-fatt illi ma kienx hu l-persuna li waqqaf lill-partijiet leza mill-uzu tal-lift fil-blokk ta' l-appartamenti fejn huma jirrisjedu, izda dan l-att spoljattiv fil-fehma tieghu, huwa imputabbli lil certu Mario Micallef, amministratur tal-partijiet komuni tal-blokk li, minhabba hsara fil-lift, iddecieda li iwaqqaf lill-utenti tieghu milli jkomplu jaghmlu uzu minnu. Illi din il-Qorti minghajr tlaqliq mal-ewwel tafferma illi l-appellanti ma ghandux ragun fl-appell minnu intentat. Dan ghaliex il-fattispecje ta' dan il-kaz jipprezentaw quddiem din il-Qorti xenarju klassiku ta' *raggion fattasi* – ta' bniedem li bl-azzjonijiet tieghu jarroga ghalih l-poteri ta' l-awtoritajiet gudizzjarju sabiex jiehu dak li jippretendi li ghandu jedd ghalih. Dan huwa dak li ghamel l-appellanti meta iddecieda unilateralment icahhad lill-utenti ta' dan il-lift mill-uzu tieghu ghaliex dehrlu illi dawn ma setghux jaghmlu uzu minnu qabel ma ihallsuh sehemhom mill-ispejjez inkorsi sabiex isewwi dan il-lift li kellu il-hsara u li gie mitfi mill-amministratur minhabba f'din ir-raguni.

Illi l-elementi tar-reat in dizamina gew magisterjalment migbura fid-definizzjoni analitika moghtija mill-Imhallef W. Harding fis-sentenza ta' din il-Qorti fil-kawza "Il-Pulizija vs. Giuseppe Bonavia et." (App. Krim. 14.10.1944, Vol.XXXII - IV, p.768) bhala:

- (1) att esterni li jispolja lil xi hadd iehor minn haga li jkun qieghed igawdi, liema att ikun ezegwit kontra l-opposizzjoni, espressa jew presunta, ta' dan il-hadd iehor;
- (2) il-kredenza li l-att qieghed isir b'ezercizzju ta' dritt;
- (3) il-koxjenza fl-agent li hu qieghed jaghmel '*di privato braccio*' dak li jmissu jsir per mezz ta' l-awtorita' pubblika; u
- (4) in-nuqqas ta' titolu li jirrendi l-fatt aktar gravi².

Gie ritenut illi :

“Element importanti costituttivi ta' dar-reat hu dak intenzjonali fis-sens li l-agir ta' dak li jkun irid ikun maghmul bil-hsieb li hu qed jezercita dritt li jahseb li ghandu ghad-distinzjoni mir-reati ta' serq jew danni volontarji fuq proprjeta' ta' haddiehor per eżempju . Ghalhekk hemm

² Il-Pulizija vs Mario Bezzina App.Krim 26/05/2004

bzonn li issir indagni fuq il-movent li jkun wassal lill-persuna li ikkommettiet dar-reat biex taghmel dak li ghamlet. L-element materjali invece jikkonsisti filli wiehed jippriva persuna ohra minn xi dritt fuq haga li ghandu id-dgawdija taghha.³

Fuq kollox:

“L-Artikolu 85 huwa intiz biex dak li jkun ma jiehu il-ligi b’idejh, u ghalhekk l-iskop wara din id-disposizzjoni – bhad-disposizzjonijiet fil-kamp civili dwar l-actio spolie – huwa li tiprotegi l-istatus quo.”

Stabbilliti kwindi dawn il-fatti probatorji u elementi gurisprudenzjali u legali li isawwru ir-reat tar-*ragion fattasi*, ma hemmx dubbju illi l-Ewwel Qorti kellha ragun meta sabet htija fl-appellanti. Dan ghaliex jirrizulta mill-provi illi l-partijiet leza f’din il-kawza kollha ghandhom it-tgawdija ta’ dan il-lift fil-blokk ta’l-appartamenti fejn huma jirrisjedu. Dan il-jedd johorg mill-kuntratt ta’l-akkwist tal-appartament taghhom. Fuq dan il-fatt lanqas ma jidher illi hemm kontestazzjoni mill-appellanti. Huwa fatt inkontestat ukoll illi minhabba xogholijiet maghmula mill-appellanti meta iddecieda, kif kellu dritt li jaghmel, li jibni sular iehor fuq il-bejt, il-lift sehhu xi hsara u ma setax jintuza tant illi l-amministratur Micallef kellu iwaqqaf l-uzu tieghu. Il-problema li inholqot izda ma kienx gej minn dan il-fatt izda mill-fatt illi meta l-appellanti bhala proprjetarju tal-partijiet komuni effettwa ir-riparazzjonijiet fuq dan il-lift, hu ghamel t-tgawdija tieghu soggett ghall-uzu ta’ cavetta. Jidher izda illi inqala’ disgwid bejn il-ko-litigandi dwar il-mod kif kelhom jinqassmu l-ispejjez ghat-tiswija ta’ dan il-lift billi l-proprjetarji tal-appartamenti fil-blokk dehrilhom illi huma kellhom ihallsu biss dawk l-ispejjez marbuta mal-“wear and tear” ta’ kuljum tal-lift u mhux ukoll dawk li kienu gew ikkagjonati minhabba fil-kostruzzjoni tas-sular gdid mill-appellant u l-kumpanija gestita minnu. Illi allura l-appellanti minflok irrikorra lejn l-awtoritajiet gudizzjarji sabiex jizblokka dan id-dizgwid ghazel li jiehu il-ligi b’idejh u zamm lill-partijiet leza milli igawdu mill-uzu tal-lift billi ma ghaddielhomx kopja tac-cavetta u dan sabiex igieghlhom ibaxxu rashom ghat-talbiet tieghu. Illi gie deciz:

³ Il-Pulizija vs Eileen Said App.Krim 19/06/2002

“Il-ko-possessuri ta' oggett ghandhom - sakemm ma jigix miftiehem jew ordnat mod iehor minn awtorita' kompetenti, jew sakemm mhux ipprovdut mod iehor fil-ligi - drittijiet ta' tgawdija indaqs fuq dak l-oggett.⁴”

Billi ghalhekk jikkonkorru l-ewwel tlett elementi kostituttivi tar-reat hekk imsejjah ta' *racion fattasi*, ghalhekk is-sejbien ta' htija mill-Ewwel Qorti kien gustifikat.

Illi stabbilit ghalhekk ir-reita fl-appellanti jifdal biex jigi ikkunsidrat l-aggravvju marbut mal-piena inflitta li fil-fehma ta'l-appellanti kienet wahda eccessiva, izda ma jindikax ghal liema mottiv iqies illi l-kundanna kienet wahda esagerata u sproporzjonata. Illi l-piena stabbilita fil-ligi ghar-reat in dizamina hija dik tal-prigunerija bejn xahar u tlett xhur. Il-Qorti, izda fid-diskrezzjoni taghha tista' minflok dik il-piena teroga l-piena tal-multa bl-applikazzjoni ta' dak dispost fl-artikolu 377(5) tal-Kap.9 u dan ghaliex hija l-ligi stess fis-sub-inciz 2 ghall-artikolu 85 li taghti l-jedd lill-Qorti tassigura ruhha illi **“l-persuna li batiet l-ispoll titqiegħed għal kollox fl-istat ta' qabel ma batiet l-ispoll.”** Illi ghalhekk wara li giet stabbilit ir-reita' mill-Ewwel Qorti, hija ghaddiet bis-setgha mogħtija lilha skont il-ligi sabiex tordna illi l-inkonvenjent jitnehha u cioe' ordnat lill-appellanti sabiex ighaddi lill-partijiet leza kopja tac-cavetta fi zmien jumejn mid-decizjoni taghha.

Premess dan allura huwa indubitat illi l-Ewwel Qorti kienet miti meta giet biex tinfliggi il-piena billi mhux biss ma ghaddietx biex teroga il-piena tal-prigunerija kif stabbilit, izda fid-diskrezzjoni taghha ghazlet li tinfliggi il-piena tal-multa ta' €250 li ukoll tqarreb iktar lejn il-minimu. Kwindi anke dan l-aggravvju jirrazenta il-fieragh bhal kumplament ta'l-appell imressaq mill-appellanti.

Għal dawn il-motivi l-appell qed jigi michud u id-decizjoni appellata ikkonfermata bit-terminu ta' jumejn indikat fid-decizjoni ta'l-Ewwel Qorti sabiex l-appellanti ighaddi kopja tac-cavetta tal-lift lill-partijiet leza jibda'

⁴ Il-Pulizija vs Georgina Gauci – App.Inf. 07/01/1998

jiddekorri mil-lum bil-penali kif stabbilit f'dik id-decizjoni ghal kull jum ta' dewmien.

(ft) Edwina Grima

Imhallef

VERA KOPJA

Franklin Calleja

Deputat Registratur